

Каралды
Башлангыч сыйныф
укытучыларынын
мәктәп методик берләшмә
житәкчесе Тухбатуллина Э.М.
Беркетмә № 1
« 26 » август 2017 ел.

Килешенгән
Укыту эшләре буенча
директор урынбасары
Исмәгыйлева Г.Т.
« 28 » август 2017 ел

Раслыйм
Мәктәп директоры
Сабиржанова Г.Т.
Приказ №
« 28 » август 2017 ел

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы
“ Сарман урта гомуми белем бирү мәктәбе”
муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе

**Татар теленнән
эш программасы**

3 нче сыйныф

Шәйдуллина Айгол Рәхим кызы, башлангыч сыйныф укытучысы

Каралды
Мәктәп педагогик советы
утырышы беркетмәсе № 1
28 нче август, 2017 ел

2017 – 2018 нче уку елы

Аңлатма язуы

Эш программасы “Татарстан Республикасы дәүләт телләре һәм Татарстан Республикасында башка телләр турында” Татарстан Республикасы Законы (2004 ел, 1 июль); “2004-2013 нче елларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләрне саклау, өйрәнү һәм үстерү буенча Татарстан Республикасы Дәүләт программасы” (2004 ел, 11 октябрь); Россия Федерациясенең 309-ФЗ номерлы Законы (2007 ел, 1 декабрь); Татар теленнән гомуми белем бирүнең дәүләт стандарты. - ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы, Казан, 2008; Башлангыч гомуми белем бирү программаларына. Татар һәм рус телләре, Казан: “Мәгариф” нәшрияты, 2010; үстерешле укуыту принциплары белән традицион белем бирү принципларының үзара тыгыз бәйләнештә булуын тәмин итә торган «Перспективалы башлангыч мәктәп» концепциясенә; МБГББУ «Сарман урта гомумбелем бирү мәктәбе» белем бирү программасы, “Укуыту курсы һәм предметының эш программаларын раслау һәм эшләү тәртибе структурасы” турындагы нигезләмәсенә, мәктәпнең 2017-2018 нче уку елына базис укуыту планына нигезләнеп эшләнде.

Программа елга 136 сәгать (атнага 4 сәгать) каралган.

Программа үтәлү өчен түбәндәге **укуыту-методик эсбаплар** кулланыла:

- И.Х.Мияссарова, К.Ф. Фәйзрахманова. Татар теле 3 нче сыйныф: Дәреслек. Ике кисәктән тора - Казан: «Мәгариф-вакыт» нәшрияты, 2013;
- И.Х.Мияссарова, К.Ф. Фәйзрахманова. Татар теле. 3 нче сыйныф: Методик кулланма.- Казан «Мәгариф-вакыт» нәшрияты, 2013.

Яңа стандарттагы иң мөһим таләп мондый: мәктәпне тәмамлаганда, **«укучы үз алдына максат куярга һәм аны тормышка ашыру юлларын үзе таба алу дәрәжәсенә күтәрелергә тиеш»**. Бу – яңа стандартта **эшлекле белем** дип атала. **Эшлекле белем** – стандарт керткән яңалыкның эһәмиятле эчтәлеген ачып бирүче иң гомуми төшенчә. Белем алу гамәлләренең структурасын һәм принцибын стандарт үзе аңлата.

«Перспектив башлангыч мәктәп»нең 3 нче сыйныфы өчен төзелгән татар теле программасы укуытуның максатын, бурычларын һәм эчтәлеген билгели. Тәкъдим ителә торган программада татар теленә өйрәтүнең **төп максаты һәм бурычлары** түбәндәгеләрдән гыйбарәт:

- балаларның сөйләм осталыгын, фикерләү сәләтен һәм ижади хыялын үстерү, ана телендә аралашу максатына, бурычларына, шартларына туры килгән тел чаралары сайлай белергә, уй-фикерләрен төгәл белдерергә һәм әңгәмәдәше әйткәнне тәңгәл аңларга күнектерү
- телнең лексикасы, фонетикасы һәм грамматикасы буенча программада күрсәтелгән башлангыч белемнәрне үзләштерүгә ирешү
- укучыларда дөрес уку һәм язу күнекмәләре булдыру, диалогта катнашырга һәм аларны зур, катлаулы булмаган монолог тибында төзеп әйтергә, тасвирлама, хикәяләү, фикер йөртү төрендәге кечкенә текстлар төзүгә өйрәтү, уңышлы аралашу сәләте тәрбияләү

Татар теле дәресенең максаты:

-укучыларда уңышлы аралашу сәләте булдыру-әйтмә һәм язма сөйләмне үстерү, кара-каршы сөйләшү осталыгы, монолог төзү һәм шулай ук гомуми культура күрсәткече булган грамоталы язу күнекмәләре булдыру, укучыларны тел фәненең төп мәгълуматлары белән таныштыру һәм шулар нигезендә аларның тамга символик һәм логик фикерләвен үстерү, татар теленең башка телләр белән берлектә дөньяның фәнни картинасын тудыруда катнашуы, аның милләте саклап калуда, халыкның, шәхеснең үзенчәлеген югалтмауда ышанычлы нигез, жәмгыятнең яшәешенә зарури шарт булуы турында күзаллау барлыкка китерү.

Предметның укыту планындагы урыны

Татар теле филология өлкәсенә карый. Татар теле фәне 3 нче сыйныфта атнага 4 сәгать исәбеннән 136 сәгать укытыла.

Искәрмә: «Сарман гомуми урта белем бирү мәктәбе» муниципаль белем бирү бюджет учреждениесенең «Укыту предметы, курсы, дисциплинасының эш программасы турында»гы 2016 нчы елның 29 нчы августында педсоветта каралган (беркетмә № 1) һәм мәктәп директоры тарафыннан 2016 нчы елның 29 нчы августында чыккан 109 нчы санлы приказы белән расланган нигезнамәсенең 5 пунктына таянып, дәресләр бәйрәм көннәренә туры килгән очракта, программа сәгәتلәрне берләштерү исәбенә үтәлә.

Укыту предметын үзләштерүнең шәхси, метапредметлы һәм предметлы нәтижеләре

Бирелгән программа буенча укучыларның әзерлек дәрәжәсенә таләпләр

Укучылар белергә тиеш :

- кушма сүз, парлы сүз; тамыр һәм ясалма сүзләр;
- өйрәнелгән сүз төркемнәрен һәм аларның билгеләрен : исем, фигыль, сыйфат, зат алмашлыклары, алмашлык, кисәкчә, бәйлек;

Укучылар башкара алырга тиеш :

- сүзләрдәге орфограммаларны табу һәм аларның язылышын кагыйдәләргә нигезләнеп аңлату;
- үтелгән орфограммалар керткән 55-60 сүзле текстны хатасыз һәм каллиграфик итеп күчереп һәм ишетеп, тыныш билгеләрен дөрес куеп язу;
- сүзләргә төзелешләре ягыннан тикшерү;
- сүзнең тамырын һәм кушымчаларын табу;
- кушымчаларның төрен билгеләү;
- кушма һәм парлы сүзләргә билгеләү;
- сүзләргә сүз төркеме ягыннан тикшерү : исемнең сан, килеш кушымчасын билгеләү;
- сыйфатның дәрәжәләрен аеру;
- фигыльнең зат – сан, заманын күрсәтү;
- текстның темасын, төп фикерен билгеләү;
- темага һәм төп фикергә таянып, текстка исем кую;
- текстның планын төзү;
- хикәяләр, тасвирлау, фикер йөртү характерындагы текстларны аера белү һәм сөйләмдә куллану;
- культуралы мөгамәлә таләпләренә туры китереп, үтенеч, гафу үтенү, рәхмәт әйтү, баш тарту, чакыру, котлау – тәбрикләү сүзләрен сөйләмдә куллану;
- тасвирлау һәм фикер йөртү элементлары керткән 70-75 сүзле хикәяне изложение итеп язу;
- хикәяләр характерындагы сочинение язу.

- кеше исемнәрен, фамилияләрен, шәһәр, авыл, елга, исемнәрен, хайван кушаматларын баш хәреф белән язу.
- программада булган сүзләргә дөрес язу һәм юлдан –юлга күчерү
- сүзгә фонетик анализ ясау, ижекләргә бүлү, авазларны сүздәгә тәртиптә ачык, дөрес әйтеп атап чыгу,
- үзгә язганны бирелгән үрнәк белән чагыштыру
- сүзләргә дөрес сорау кую һәм шуның нигезендә предметны, предметның эшен, хәрәкәтен, билгесен, өстәмә предметны, ярдәмче сүзләргә таба белү
- жөмләнең баш кисәкләрен таба белү; уку, уеннар, көндәлек тормыш, табигать турындагы темаларга 7-8 жөмләдән торган бәйләнешле текст төзеп сөйләү һәм язу
- сүзләрнең әйтелешен, кулланышын, язылышын истә калдыру: *авыр, акбур, акош, алъяпкыч, ап-ак, аръяк, ашъяулык, аю, әдип, әти-әни, әһәмият, бала-чага, әһәмият, берәз, бияләй, булдыклы, буяу, вак, Ватан, гади, гаилә, гайртле, давыл, дана, дөя, егрле, елан, жәлә, жәза, жәнлек, жиз, жиһаз, илле, йокы, кадерле, карабүрек, кәгазь, кәккүк, кием, кошчык, котлы, көе, көнбагыш, көньяк, көянтә, куәтле, күбрәк, күңелле, мәгънә, мәкаль, мәсьәлә, мәңге, милләт, моржа, нәүрәз, ният, охиый, ошый, өрәңге, өянке, пөхтә, рөхсәт, русча, сава, салават, саңгырау, сәгатъ, сәламәт, сәхнә, сәяхәт, соңгы, сөенеч, сөяк, табигать, таибака, таң, тәңкә, тиеш, тимераяк, тозсыз, төяк, төен, төнбоек, төньк, тыңлау, уйсу, үрмәкүч, чаңгы, чәучәк, чәүкә, чуар, чынаяк, шигырь, элекке, эре, юаныч, юаи, юкә, юлчы, юнәлеш, юына, ябалак, явыз, якты, ямьле, япъ, ярдәм, ятьмә, яхиши, яшь.*

Шәхси, метапредметлы һәм предметлы нәтижәләр

Шәхси нәтижәләр:

- туган илгә карата шәхси караш булдыру;
- чын кеше сыйфатлары булдыру;
- мөстәкыйльлелек һәм җаваплылык үстерү;
- этик хисләр, мөлаемлылык үстерү;
- рухи-әхлакый идеалларына китерү.
- олылар белән хезмәттәшлек;
- аралашу культурасы күнекмәләре .

Метапредметлы нәтижәләр:

- аң -белем үстерү;
- проблемаларны мөстәкыйль рәвештә таба алу;
- эзләнү юлларын һәм нәтижәләрен ачыклау;
- логик фикерләү: чагыштыру, синтез, анализ ясый белү;
- конфликтлы ситуацияләрдән чыгу юлын табу;
- укучыларның образлы, логик фикерләвен үстерү;

Предметлы нәтижәләр:

- Россиядә күп милләт халыкларының төшенчәсен бирү;
- татар теленең төп төшенчәләр буенча башлангыч белем (фонетик, лексик, грамматик);
- татарча югары сөйләм культурасы формалаштыру;

- туган телнең орфоэпик, лексик, грамматик төшенчэләре;
- сүз турында башлангыч төшенчәләр формалаштыру;
- уку, язу гамәлләре формалаштыру;
- сүзгә фонетик анализ ясый белү.

Универсаль уку гамәлләре формалаштыру:

Танып белү универсаль уку гамәлләре:

- дәрәслектә ориентлаша белү;
- шартлы билгеләрнең телен белү;
- рәсем һәм схемалар нигезендә биремнәр үтәү;
- төп билгеләрне аерып алу нигезендә кагыйдә формалаштыру;
- материал объектлар кулланып биремнәр үтәү;
- дәрәслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәрендәге мәгълүматлар белән эшли белү;

Регулятив универсаль уку гамәлләре:

- кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылу;
- гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау;
- үз эшчәнлегенә контрольгә алу, биремне үтәүнең дәрәслеген тикшерү;
- тормыш тәжрибәсен куллану;
- эшләнгән эшнәң сыйфатын һәм дәрәжәсен билгеләү.

Шәхескә кагылышлы универсаль уку гамәлләре:

- дәрәслек геройларына, күршенә ярдәм итүдә танып-белү инициативасы күрсәтү;
- үз уңышларын/уңышсызлыкларын турында фикер йөртү;
- үз мөмкинлекләренә бәяләү;
- үз эшчәнлегенә нәтижеләрен яхшыртуга ихтыяж формалаштыру;
- мәгънә барлыкка китерү («Минем өчен моның нинди мәгънәсе һәм әһәмияте бар?» - дигән сорау кую)

Коммуникатив универсаль уку гамәлләре:

- тормыш тәжрибәсен куллану;
- күршенә белән хезмәттәшлек итү;
- үз фикереңне һәм позицияңне формалаштыру;
- уртақ эшчәнлеккә һәм гомуми чишелешкә килү;
- партнёрның нәрсәне белүен һәм күрүен, нәрсәне белмәвен һәм күрмәвен иһәпкә алып, аңлаешлы сөйләм төзәргә, сораулар бирү;
- партнёрның эш-гамәлләрен контрольгә алу;
- сөйләмнең диалог формасын үзләштерү.

Укыту предметының эчтәлеге

№	Эчтәлек	Сәг. саны
1	Орфограмма.1-2 сыйныфта үткәннәрне кабатлау.	13 сәг.
2	Сүз. Телнең сүзлек байлыгы.-	11 сәг.
3	Сүз төзелеше.Сүз ясалышы.	11 сәг.
4	Сүз төркемнәре	
	Исем	17 сәг.
	Фигыль	24 сәг.
	Сыйфат	9 сәг.
	Алмашлык	5 сәг.
	Кисәкчәләр	5 сәг.
	Бәйләкләр	2 сәг.
5	Жөмлә	12 сәг.
6	Сүзтезмә.	3 сәг.
7	Текст.Бәйләнешле сөйләм	10 сәг.
8	Ел буена үткәннәрне кабатлау	14 сәг.
	Барысы	136 сәг.

Программа эчтәлеге (136 сәг.)

Орфограмма. 1-2 нче сыйныфта үткәннәрне кабатлау (13 сәг.)

Калын һәм нечкә сузыклар. Яңгырау һәм саңгырау тартыклар. Тавышсыз хәрефләр. Парлы һәм парсыз яңгырау һәм саңгырау тартыклар. Калын һәм нечкә сузык авазлар. Е, я, ю хәрефләренен сүз башында һәм сузык авазлардан соң ике аваз белдергән очракларын танып белү һәм шул хәрефләр кергән сүзләрне дөрес уку, күчереп язу. Ъ, ь хәрефләренен аваз белдермәгәнлеген истә тоту, шул хәрефләр кергән сүзләрне дөрес уку. Сүзгә фонетик анализ ясау.

Сүз. Телнең сүзлек байлыгы (11 сәг.)

Сүз. Сүзнең лексик мәгънәсе. Бер мәгънәле һәм күп мәгънәле сүзләр. Синонимнар. Антонимнар. Омонимнар. Аларның сөйләмдәге роле. Сүзнең күп мәгънәлелеген һәм күчерелмә мәгънәсен (фразеологик әйтелмәләр) куллану. Татар теленен сүз байлыгы. Дәрәслекләрдәге сүзлекчәләрдән, сүзлекләрдән сүзнең аңлатмасын табып алу.

Сүзтезмә белән белдерелгән лексик берәмлекләр: сөт өсте, жир жиләге һ.б.

Сүз төзелеше. Сүз ясалышы (11 сәг.)

Морфология һәм аның состав өлешләре. Бер тамырдан берничә сүз ясалу, кушымчалар, аларның яңа сүз ясаудагы роле.

Тамырдаш сүзләр. Сүзләрнең ясалыш буенча төрләре (ясалма, кушма, парлы сүзләр).

Сүз төркемнәре

Исем (17 сәг.)

Сүз төркемнәре төшенчәсе. Исем. Исемнең предметлык төшенчәсен белдерүе, аның жөмләдә ия булып килүе. Ялгызлык һәм уртаклык исемнәр. Исемнәрне тематик төркемләү.

Исемнең берлек һәм күплек санда килүе. Күплек кушымчалары, аларның дөрес әйтелеше һәм ясалышы.

Исемнәрнең килеш белән төрләнеше. Татар телендә килешләр һәм аларның сораулары. Сузык авазларга һәм яңгырау тартыкларга беткән исемнәрнең килешләр белән төрләнүе.

Фигыль (24 сәг.)

Фигыль сүз төркеменен мәгънәсе һәм сораулары. Фигыльнең барлык һәм юклык төрләре. Фигыльнең зат-сан белән төрләнеше. Хикәя фигыльчә заманы: үткән заман, киләчәк заман, хәзерге заман. Фигыльнең заман формаларын дөрес ясау. Фигыльнең күп мәгънәлелеге.

Сыйфат (9 сәг.)

Сыйфатларның семантик төркемнәре. Сыйфат дәрәжәләре (гади, чагыштыру, артыклык, кимлек дәрәжәләре).

Алмашлык (5 сәг.)

Алмашлыкның мәгънә үзенчәлегенә –зат һәм предметны атамыйча, исемен генә алыштырып килүенә күзәтүләр. Зат алмашлыклары, килеш белән төрләнүе. Аларның жөмләләрне бер-берсенә бәйләүдәге роле.

Кисәкчәләр (5 сәг.)

Да-дә, та-тә кисәкчәләрен -да/-дә, -та/-тә кушымчаларыннан аеру. Кисәкчәләрне дөрес язу.

Бәйлекләр (2 сәг.)

Төрле килешләрдә исемнәрне һәм зат алмашлыкларын *белән, саен, шикелле, өчен, аркылы, таба, хәтле, каршы, кадәр, чаклы, бирле, соң, башка* бәйлекләре белән куллану.

Жөмлә (12 сәг.)

Хикәя, сорау, өндәү (боеру), тойгылы жөмлөләр. Аларны текстта аера белү.

Жөмләнең әйтелү максаты буенча төрләрәнә карап, жөмлә ахырына тыныш билгесе кую. Жөмләнең баш кисәкләре . Язма сөйләмдә ия һәм хәбәрнең урыннары.

Жыйнак һәм жәенке жөмлөләр. Жыйнак жөмләне, тиешле сүзләр өстәп, жәенкеләндерә белү, жәенке жөмлә эченнән баш кисәкләрне генә аерып чыгару.

Сүзтезмә (3 сәг.)

Сүз, сүзтезмә һәм жөмлөләрне аера белү, мәгънэләре, сораулар ярдәмендә жөмләдә сүзләр бәйләнешен ачыклау, сүзтезмәдәге ияртүче һәм иярүче сүзләрне билгеләү.

Бәйләнешле сөйләм (10 сәг.)

Текстның темасын һәм төп фикере. Исемсез текстларның темасын билгеләү һәм исем кую. Төп фикерне темадан аера белү һәм аларны төгәл билгеләү.

Текстның типлары: хикәяләү, тасвирлау, фикер йөртү. Аларның төп үзенчәлекләре.

Әзер яки күмәк төзелгән план буенча хикәяләү тибындагы текстны изложение итеп язу. Сюжетлы рәсемнәр һәм картиналар буенча укучыларның тормыш тәжрибәсенә, күзәтүләрәнә, укыганнарына бәйле темаларга сочинениеләр язу. Телдән эш характерындагы текстлар төзү.

Сөйләм этикасы. Телдән һәм язмача чакыру, тәбрикләү.

Ел буена үткәннәрне кабатлау (14сәг.)

“Сүзнең төп (лексик) мәгънәсе” темасы.Сүз төзелеше. Сүз ясалышы.Сүз төркеме.

Уку материалын календарь - тематик планлаштыру

№	Дәрес темасы	Үткәрү вакыты		Укучы эшчәнлеге төре
		план	факт	
Орфограмма. 1-2 сыйныфларда үткәннәрне кабатлау. (13сәг.)				
1.	Орфограмма	4.09		Сүзлекләр белән эшләү
2.	Бәйләнешле сөйләм. Рәсем буенча хикәя язу “Жәй көне”	5.09		Хикәя төзү. Сүзлекләр белән эшләү
3.	Авазлар һәм хәрефләр	6.09		Күнегүләр эшләү
4	Сузык һәм тартык авазлар	7.09		Рәсемнәр буенча әңгәмә, күнегүләр, тиешле хәрефләрне куеп язу, жөмлэләр төзү
5	Сузык һәм тартык авазлар	11.09		Парларда эш, тартык авазлар, яңгырау һәм саңгырау тартыкларны аеру, парлау
6.	Ижек. Сүзләрне юлдан юлга күчерү	12.09		Ижек төзелеше, саны, аваз һәм ижек анализы Сүзләрне юлдан юлга күчерү
7.	Ъ, Ъ хәрефләре	13.09		Сүзләрне юлдан юлга күчерү, ижеккә бүлү буенча биремнәр үтәү
8.	Я, ю, е хәрефләре. Алфавит	14.09		Я,ю,е хәрефләре кәргән сүзләрне язу алфавит тәртибе; аваз һәм хәреф саны, әйтелеше, исеме, язылышы; сүзлекләр белән эшләү
9.	Кереш диктант.№1	18.09	20.09	Орфограммаларны кулланып, жөмлә ахырында тиешле тыныш билгесе куеп, диктант язу;
10.	Тамыр һәм кушымча. Тамырдаш сүзләр	19.09	18.09	Парларда эш,сүз төзелеше, тамыр һәм кушымчаны билгеләү; тамырдаш сүзләр табу
11.	Сүз төркемнәре. Жөмлә.	20.09	19.09	Күнегүләрне эшләү, сорауларга җавап бирү
12.	Хаталар өстендә эш.“Орфограммалар” темасы буенча тест	21.09		Сүзлекләр белән эшләү, аваз-хәреф анализы. Тест эшләү.
13.	Хаталар өстендә эш.Үткәннәрне кабатлау	25.09		Татар һәм рус телләрендә [о], [ы], [е/э] сузыклары. Татар сүзләрендә аларның – кыска авазлар, ә рус теле аша кәргән сүзләрдә, аларның – озын авазлар дип йөртелүе. Сүзләрдәге ижекләр санының авазларга бәйлә булуы
Сүз. Телнең сүзлек байлыгы (11 сәг.)				

14.	Сүзнең төп (лексик) мәгънәсе	26.09		Лексик төшенчәсен аңлату, аңлатмалы сүзлекләр белән эш, хезмәтләрне бәяләү, төзәтү; татар теленең сүз байлыгы, сүзнең лексик мәгънәсе; лексик мәгънәгә туры килгән сүзләр табу
15.	Алынма сүзләр	27.09		Парларда эш, сүз байлыгы; төрле телләрдән кергән сүзләр, кулланылу өлкәсе
16.	Бер мәгънәле һәм күп мәгънәле сүзләр	28.09		Сүзләрнең мәгънәләре, туры һәм күчерелмә мәгънә; сөйләмдә куллану
17.	Әйтелеше бертөрле, мәгънәләре башка сүзләр – омонимнар	02.10		Сүзләрнең мәгънәләре, сорау кую; омоним төшенчәсе
18.	Охшаш мәгънәле сүзләр – синонимнар.	03.10		Ижади эш, сүзләрнең мәгънәләре, синоним төшенчәсе.
19.	Охшаш мәгънәле сүзләр – синонимнар. Контроль күчереп язу. №1	04.10		Парларда эш, сүзләрнең мәгънәләре, синоним төшенчәсе; кулланылыш сферасы, контроль күчереп язу
20.	Капма-каршы мәгънәле сүзләр – антонимнар	05.10		Күнегүләр эшләү, тиешле хәрефләрне куеп язу
21.	Капма-каршы мәгънәле сүзләр – антонимнар	9.10		Хикәя төзү. Сүзлекләр белән эшләү.
22.	Тотрыклы сүзтезмәләр	10.10		Тотрыклы сүзтезмәләр яисә фразеологик әйтелмәләр белән танышу
23.	“Сүзнең төп (лексик) мәгънәсе” темасына искәртмәле диктант “Тоз”.	11.10		Сүзлекләр белән эшләү. Диктант язу
24.	Хаталар өстендә эш. Теманы кабатлау.	12.10		Хаталар өстендә эш
Сүз төзелеше. Сүз ясалышы (10 сәг.)				
25.	Тамыр һәм кушымча	16.10		Хезмәтләрне анализлау; тамыр һәм кушымчаны табу, билгеләү, нечкә һәм калын кушымчалар
26.	Сүз ясагыч кушымчалар	17.10		Сүз ясалышы, ясагыч кушымчалар, алар ярдәмендә сүзләр ясалуын карау, ясау; ясалма сүзләр
27.	Төрләндергеч кушымчалар	18.10		Төрләндергеч кушымчалар, алар ярдәмендә сүзләрнең үзгәрүен күзәтү; үзгәртү, парларда эш
28.	Изложение “Көзге урман” №1	19.10		Күнегүләр эшләү. башваткыч чишү, яңгырау тартыкларның астына сызу
29.	Кушма сүзләр	23.10		Ясалма сүзләр: кушма сүзләр, аларның ясалышы
30.	1 чирек нәтижәләре буенча контроль диктант №2. “Матурлык”.	24.10		Таблица буенча эш, күнегүләр, сорауларга җавап бирү
31.	Хаталар өстендә эш Кушма сүзләр	25.10		Күнегүләр эшләү, тиешле хәрефләрне куеп язу, жөмлеләр төзү
32.	Парлы сүзләр	26.10		
33.	Парлы сүзләр	06.11		Контроль диктант язу
34.	“Сүз төзелеше. Сүз ясалышы” темасын кабатлау.	07.11		Хаталар өстендә эш. Төзелеше ягыннан сүзләр тикшерү

Исем (17 сэг.)				
35.	Сүз төркемнәре. Сүзләрнең төркемнәргә бүленеше	08.11		Сүзлекләр белән эшләү. Жөмлэдән исемнәрне табу. Сүзләрне төркемнәргә бүлү.
36.	Исем. Мәгънәсе, сораулары, жөмлэдәге роле	9.11		Күнегүләр эшләү, тиешле хәрефләрне куеп язу, жөмлэләр төзү
37.	Ялгызлык исемнәр	13.11		Исемнәрне табу, сорау кую.
38.	Ялгызлык исемнәр	14.11		
39.	Уртаклык исемнәр	15.11		Уртаклык төшенчәсе, язылышы, алган белемнәрне практикада куллану
40.	Берлек һәм күплек сандагы исемнәр	16.11		Берлек һәм күплек сан формалары, берлектән-күплек, күплектән-берлек ясау; борын авазларын тану.
41.	“Берлек һәм күплек сандагы исемнәр” темасын кабатлау. Изложение “Песи баласы”	20.11		Сүзлекләр белән эшләү. Күплек форма ясау, язылышы, изложение язу
42.	Исемнәрнең килеш белән төрләнеше	21.11		Килеш төшенчәсе, жөмлэдә бәйләүче роле, атамалары, сораулары; калын һәм нечкә төрләнеш
43.	Баш килеш	22.11		Исемнәрне табу, сорау кую, баш килеш төшенчәсе, сораулары
44.	Иялек килеше	23.11		Парларда эш, исемнәргә сорау кую; иялек килеш төшенчәсе, сораулары, кушымчалары; калын һәм нечкә төрләнеш
45.	Юнәлеш килеше	27.11		Исемнәргә сорау кую; юнәлеш килеше төшенчәсе, сораулары, кушымчалары; калын һәм нечкә төрләнеш; саңгырау һәм яңгырау тартыкларга, сузык авазга беткән исемгә кушымча ялгау
46.	Төшем килеше	28.11		Исемнәргә сорау кую; төшем килеше төшенчәсе, сораулары, кушымчалары; калын һәм нечкә төрләнеш; саңгырау һәм яңгырау тартыкларга, сузык авазга беткән исемгә кушымча ялгау
47.	Чыгыш килеше	29.11		Исемнәргә сорау кую; чыгыш килеш төшенчәсе, сораулары, кушымчалары; калын һәм нечкә төрләнеш; борын авазларына беткән исемнәргә чыгыш килеш кушымчасын ялгау
48.	Урын-вакыт килеше	30.11		Исемнәргә сорау кую; урын-вакыт килеше төшенчәсе, сораулары, кушымчалары; калын һәм нечкә төрләнеш
49.	“Исемнәрнең килеш белән төрләнеше” темасын ныгыту	4.12		Исемнәргә сорау кую; килешен билгеләү.
50.	“Исемнәрнең килеш белән төрләнеше” темасы буенча ижади диктант	5.12		Диктант язу
51.	Хаталар өстендә эш. “Исем” темасын кабатлау	6.12		Хаталар өстендә эшләү Исемнәргә сорау кую; килешен билгеләү

Фигыль (24 сэг.)				
52.	Фигыль сүз төркеменең мәгънәсе һәм сораулары	7.12		Жөмләдән фигыльне табу. Фигыльләрнең мәгънәләрен ачыклау
53	Фигыльнең барлык һәм юклык төрләре	11.12		Фигыльләрнең мәгънәләрен ачыклау. Фигыльне юклык формага кую
54	Фигыльнең барлык һәм юклык төрләре Контроль күчереп язу №2	12.12		Контроль күчереп язу
55.	Фигыльләрнең зат-сан белән төрләнеше	13.12		Сүзлекләр белән эшләү
56.	“Фигыльләрнең зат-сан белән төрләнеше” темасын ныгыту	14.12		Фигыльне зат-сан белән төрлөндөрү
57.	1яртыеллык буенча контроль диктант № 3 “Карлар ява”.	18.12		Контроль диктант.
58.	Хаталар өстендә эш. Фигыль заманнары. Хикәя фигыль	19.12		Сүзлекләр белән эшләү. Хаталар өстендә эш.
59.	Хикәя фигыльнең заман белән төрләнеше	20.12		Фигыльне заман белән төрлөндөрү
60.	Хәзерге заман хикәя фигыль	21.12		Фигыльне заман белән төрлөндөрү. Билгеле һәм билгесез үткән заман, аның кушымчалары, язылышы
61.	Үткән заман хикәя фигыль	08.01		Сүзлекләр белән эшләү. Жөмләдән фигыльне табу.
62	Үткән заман хикәя фигыль	9.01		Үткән заман хикәя фигыльнең белдерелеше, сораулары, сөйләмдә аларны аера белү
63.	“Үткән заман хикәя фигыль” темасы буенча контроль күчереп язу №3	10.01		Фигыльне төрле зәаманга кую. Контроль күчереп язу
64.	Хаталар өстендә эш. Киләчәк заман хикәя фигыль	11.01		Фигыльне заман белән төрлөндөрү
65	Киләчәк заман хикәя фигыльнең беренче төре	15.01		Сүзлекләр белән эшләү
66	Киләчәк заман хикәя фигыльнең беренче төре	16.01		Фигыльне заман белән төрлөндөрү
67	Киләчәк заман хикәя фигыльнең икенче төре	17.01		Парларда эш, киләчәк заман хикәя фигыльнең икенче төре; калын һәм нечкә төрләнеш; тамырда авазлар чиратлашуы
68	Киләчәк заман хикәя фигыльнең икенче төре	18.01		
69.	“Киләчәк заман хикәя фигыль” темасын ныгыту	22.01		
70	Фигыльләрнең күп мәгънәлелеге	23.01		Боерык фигыльне табу. Фигыльләрнең мәгънәләрен ачыклау

71.	Фигыльлэрнең күп мәгънәлелеге	24.01		Фигыльлэрнең мәгънәләрэн ачыклау. Синоним, антоним фигыльләр һәм сыйфатлар, сөйләмдә куллану
72.	“Фигыльлэрнең күп мәгънәлелеге” темасы буенча изложение ”Чыршы бәйрәме”.	25.01		Сүзлекләр белән эшләү. Парларда эш, ижади эш, фигыль төзелеше, анализлау
73.	Хаталар өстендә эш. “Фигыльлэрнең күп мәгънәлелеге” темасын ныгыту	29.01		Хаталар өстендә эш
74.	“Хикәя фигыль” темасы буенча аңлатмалы диктант	30.01		Аңлатмалы диктант язу
75.	Хаталар өстендә эш. “Фигыль” темасын кабатлау	31.01		Фигыльне заман белән төрлөндерү
Сыйфат (10сәг.)				
76.	Сыйфатлар нәрсәне белдерәләр	01.02		Сүзлекләр белән эшләү
77.	Сыйфатлар нәрсәне белдерәләр	05.02		Сыйфатны жөмлэдә куллану
78.	Сыйфат дәрәжәләре. Гади дәрәжәдәге сыйфатлар	06.02		Сыйфат дәрәжәләре төп (гади) , чагыштыру, артыклык, кимлек, сыйфат дәрәжәләрененң ясалышы, аларның дәрәс язылышы
79.	“Гади дәрәжәдәге сыйфатлар” темасы буенча ирекле диктант . “Өниемә бүлөк”.	07.02		Ирекле диктант язу
80.	Хаталар өстендә эш. Чагыштыру дәрәжәсендәге сыйфатлар	8.02		Хаталар өстендә эш.
81.	Артыклык дәрәжәсендәге сыйфатлар	12.02		Сыйфат дәрәжәләре төп (гади) , чагыштыру, артыклықкимлек, сыйфат дәрәжәләрененң ясалышы, аларның дәрәс язылышы
82.	Кимлек дәрәжәсендәге сыйфатлар	13.02		
83.	“Сыйфат дәрәжәләре” темасын ныгыту	14.02		
84.	“Сыйфат дәрәжәләре” темасы буенча искәртмәле диктант . “Мияубикә”	15.02		Орфограммаларны кулланып диктант язу,
85.	Хаталар өстендә эш. “Сыйфат” темасын кабатлау	19.02		Сүз төркемнәрен билгеләү
Алмашлык (5 сәг.)				
86.	Алмашлык	20.02		Алмашлыктар белән жөмлә төзү
87.	Зат алмашлыктарының килеш белән төрләнәнеше	21.02		Сүзлекләр белән эшләү
88.	Зат алмашлыктарының килеш белән төрләнәнеше	22.02		Берлек сандагы зат алмашлыктарын килеш белән төрлөндерү; дәрәс әйтелеш һәм язылыш

89.	“Алмашлык” темасы буенча контроль күчереп язу №4. “Мәңге сүнмәс умырзаялар”.	26.02		Контроль күчереп язу
90.	Хаталар өстендә эш. “Алмашлык” темасын ныгыту	27.02		Алмашлыклар белән жөмлә төзү.
Кисәкчәләр (5 сәг.)				
91	Кисәкчәләр	28.02		Кисәкчәләр кулланып жөмлә төзү
92	Кисәкчәләр	01.03		Кисәкчәләр кулланып жөмлә төзү
93.	“Кисәкчәләр” темасын ныгыту	05.03		Кисәкчәләр кулланып жөмлә төзү
94.	Рәсем буенча хикәя язу	06.03		Сүзлекләр белән эшләү
Бәйләкләр (2 сәг.)				
95.	Бәйләкләр	7.03		Сүзлекләр белән эшләү Бәйләкнең жөмләдәге роле. Бәйләкләр кулланып жөмлә төзү
96.	“Бәйләкләр” темасы буенча изложение	8.03		Хезмәтләрне анализлау, ярдәмче сүз төркеме буларак бәйләк; жөмләдәге роле
97.	3 чирек нәтижеләре буенча контроль диктант №4	12.03		Диктант язу
Жөмлә (12 сәг.)				
98.	Хаталар өстендә эш Нәрсә ул жөмлә?	13.03		Хаталар өстендә эш Сүзлекләр белән эшләү. Әйтелү максаты ягыннан төрле жөмләләр төзү
99.	Хикәя жөмлә	14.03		Әйтелү максаты ягыннан төрле жөмләләр төзү
100	Сорау жөмлә	15.03		Әйтелү максаты ягыннан төрле жөмләләр төзү
101	Сорау жөмлә	19.03		Әйтелү максаты ягыннан төрле жөмләләр төзү
102	Өндәү (боеру) жөмлә. Тойгылы жөмлә	20.03		Парларда эш, әйтелеш максаты буенча төрләр- өндәү жөмлә, белдерелеше, тыныш билгесе, жөмләләр төзү. Көчле төйгы белән жөмлә төзү
103	Өндәү (боеру) жөмлә. Тойгылы жөмлә	21.03		
104	Жөмлә кисәкләре	22.03		Жөмләнең баш һәм иярчен кисәкләре: ия һәм хәбәр, аларның белдерелеше, сораулары, язуда билгеләү
105	Жөмлә кисәкләре	04.04		Жөмлә кисәкләрен билгеләү тәртибе, аларның аталышы, сораулар кую
106	Жыйнак һәм жәенке жөмләләр	5.04		Жыйнак, жәенке жөмләләр төзү
107	Жыйнак һәм жәенке жөмләләр	9.04		Тиндәш кисәкләр кулланып жөмлә төзү
108	“Жөмлә” темасы буенча ирекле диктант	10.04		Диктант язу, жөмлә кисәкләрен билгеләү
109.	Хаталар өстендә эш. “Жөмлә” темасы буенча үткәннәрне ныгыту	11.04		Хезмәтләргә бергәләп бәя бирү, хаталарны төзәтү; жыйнак һәм жәенке жөмлә төшенчәсен аңлату; чагыштыру, аеру, куллану

Сүзтезмә (3 сәг.)				
110.	Сүзтезмә	12.04		Сүзтезмә төшенчәсе, аларны аера белү, сораулар кую
111	Сүзтезмә	16.04		Жөмләдә сүзләр бәйләнешен билгеләү. Сүзлекләр белән эшләү
112	Сүзтезмә	17.04		Жөмлә кисәкләрен билгеләү
Бәйләнешле сөйләм (11сәг.)				
113	Текст. Бәйләнешле сөйләм	18.04		Әйтмә һәм язма сөйләм; текст, текстның өлешләре, мәгънәле кисәкләре арасында бәйләнеш; исем кую, хикәяләү, тасвирлау, фикер йөртү төрләрен аеру текстның төп уе- тема; теманы билгеләү, мисаллар китерү мәгънәле кисәкләрне билгеләп гади план төзү.
114	Текст. Бәйләнешле сөйләм	19.04		
115	Текст. Бәйләнешле сөйләм	23.04		
116	Сөйләм этикасы	24.04		Сөйләм этикасы белән танышу,план төзү; язма сөйләм нормаларын, язылыш кагыйдәләрен искә төшерү
117.	Сөйләм этикасы	25.04		
118	Тасвирлау һәм хикәяләү текстлары	26.04		Тасвирлау хезмәтләрен бергәләп бәяләү, хаталарны классификацияләү, автобиография язу үзенчәлеге
119	Тасвирлау һәм хикәяләү текстлары	30.04		Төрле текстлар төзү
120	Тасвирлау һәм хикәяләү текстлары	01.05		Һәр абзацка исем кую, план төзү,эчтәлек сөйләү,орфограммаларны табу,эчтәлеген язу
121	Тасвирлау һәм хикәяләү текстлары	02.05		
122.	Контроль изложение “Куян рәхмәте” №2	03.05		Изложение язу
123.	Хаталар өстендә эш. “Бәйләнешле сөйләм” темасы буенча үткәннәрне ныгыту	07.05		Сүзләрнең мәгънәләрен ачыклау
Ел буена үткәннәрне кабатлау(13сәг.)				
124.	“Сүзнең төп (лексик) мәгънәсе” темасы	8.05		Сүзлекләр белән эшләү
125.	Сүз төзелеше. Сүз ясалышы	9.05		Төзелеше ягыннан сүзләрен тикшерү
126	Исем Исемнәрнең килеш белән төрләнүе	10.05		Сүз төркемнәрен билгеләү
127.	Арадаш аттестация№5	14.05		орфограммаларны кулланып диктант язу; жөмлә кисәкләрен билгеләү
128.	Хаталар өстендә эш. Исемнәрнең килеш белән төрләнүе	15.05		Сүз төркемнәрен билгеләү
129.	Фигыль	16.05		Жөмлә төзү
130.	Фигыльнең заман белән төрләнеше	17.05		Сүз төркемнәрен билгеләү
131.	Сыйфат	21.05		Сүз төркемнәрен билгеләү
132	Сочинение “Жәй”	22.05		Жөмлә төзү. Сүзлекләр белән эшләү
133.	Алмашлык	23.05		Алмашлыктар белән жөмлә төзү
134.	Кисәкчәләр. Бәйлекләр	24.05		Белем һәм күнекмәләрен практикада куллану.

135.	Жөмлә. Сүзтезмә	28.05		Жөмлә төзү
136.	Бәйләнешле сөйләм	29.05		Текст төзү. Сүзлекләр белән эшләү

Әдәбият

1. Татар теле. 1 кисәк, 2 кисәк.- дәрәслек И.Х Мияссарова, К.Ф. Фәйзрахманова.-Казан, “ Мәгариф- вакыт” нәшрияты, 2013 ел
2. И.Х Мияссарова, К.Ф. Фәйзрахманова. Методик кулланма.- Казан,“ Мәгариф- вакыт” нәшрияты, 2013 ел

Интернет – ресурслар

татар электрон библиотекасы <http://kitap.net.ru/>;
татар телендә интернет белем үзәге <http://belem.ru/>;
балалар өчен сайт <http://balarf.ru/>.

